

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 119/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lakisääteistä asevelvollisuutta suorittaneiden varusmiesten lisävakuutusturvan myöntämisestä tannehtivasti onnettomuuksissa menehtyneiden varusmiesten edunsaajille ja onnettomuuksissa loukkaantuneille ja vammautuneille varusmiehille

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Arja Juvosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 119/2019 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä lakisääteistä asevelvollisuutta suorittaneiden varusmiesten lisävakuutusturvan myöntämiseksi taannehtivasti onnettomuuksissa menehtyneiden varusmiesten edunsaajille ja onnettomuuksissa loukkaantuneille ja vammautuneille varusmiehille?

miten hallitus turvaa sen, että ennen 1.1.2019 onnettomuuksiin joutuneet ja loukkaantuneet sekä vammautuneet asevelvollisuutta suorittavat varusmiehet saavat riittävän toimeentulon ja kuntoutuksen ja

miten hallitus huomioi onnettomuuksissa menehtyneiden ja loukkaantuneiden sekä vammautuneiden varusmiesten lähiomaisten tilanteen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annettua lakia ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annettua lakia muutettiin vuoden 2019 alusta siten, että asevelvollisuutta tai siviilipalvelusta suorittavalla on vammautuessaan oikeus uuteen kertakorvaukseen. Lisäksi sotilastapaturman tai palvelussairauden seurauksena kuolleen lähiomaisilla on oikeus henkivakuutusluontoiseen uuteen kertakorvaukseen. Muutokset koskevat myös vapaaehtoista varusmiespalvelusta suorittavia naisia.

Varusmiehille maksetaan uusi kertakorvaus sotilastapaturmana tai palvelussairautena korvattavan vamman tai sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta. Kertakorvauksen suuruus on enimmillään 210 000 euroa. Varusmiespalveluksessa sotilastapaturman tai palvelussairauden seurauksena kuolleen varusmiehen lähiomaisilla on oikeus henkivakuutusluontoiseen kertakorvaukseen. Korvauksen suuruus on menehtyneen puolisolle 200 000 euroa ja lapsille 40 000 euroa. Jos kuolleella varusmiehellä ei ole puolisoa tai lapsia, niin hänen vanhemmillaan on oikeus saada kertakorvauksena 20 000 euroa.

Kysyjä ehdottaa, että lakeja tulisi soveltaa jo vuoden 2017 alusta lukien.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 119/2019 vp

Etuuslait säädetään lähes poikkeuksetta, kuten tässäkin tapauksessa, koskemaan niiden voimaantulon jälkeistä aikaa. Hallituksen esityksessä arvioitiin, että uudet lait lisäävät korvausmenoja noin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Takautuva maksaminen vuoden 2017 alusta sattuneille tapahtumille edellyttäisi täten myös sitä, että valtion talousarvioon olisi saatava ainakin noin 5 miljoonan euron suuruinen lisämääräraha.

Kyseisessä tapauksessa on otettava huomioon myös se, että ne, joita uudet lait eivät koske, eivät jää ilman korvauksia. Valtiokonttori vastaa lakisääteisesti varusmiehille sattuvien tapaturmien korvaamisesta. Lakien mukaan vammasta johtuvat, sairaanhoidosta ja lääkinnällisestä kuntoutuksesta aiheutuvat kustannukset korvataan täysimääräisesti. Itse hoidon ja kuntoutuksen järjestäminen kuuluu terveydenhuoltojärjestelmälle. Vamman aiheuttamasta pysyvästä haitasta maksetaan häirtaluokasta riippuen joko jatkuva tai kertakaikkinen korvaus (haittaraha), joka on määrällinen korvaus. Jos työkyvyttömyys jatkuu palveluksen päättymisen jälkeen, ensimmäisen vuoden ajalta maksetaan päivärahaa ja pitemmän jatkuvan työkyvyttömyyden perusteella tapaturmaeläkettä. Jos työkyky on heikentynyt ja työllistyminen edellyttää ammatillista kuntoutusta, se myös korvataan. Pysyvän avuntarpeen perusteella maksetaan erityistä hoitotukea (aikaisemmalta nimeltään haittalisa). Kuoleman johdosta maksetaan hautausavusta sekä perhe-eläkettä leskelle ja lapsille.

Keskeistä on, että varusmiesten turvaverkko oli jo ennen viimeisiä lainmuutoksia vammautumisen ja sairastumisen varalta hyvä. Tämä on ollut ja on vahvasti edelleen hallituksen pyrkimys. Valtiokonttori ja puolustusvoimat tekevät käytännön tasolla jatkuvasti töitä, että vahingoittuneet varusmiehet saavat oikea-aikaisesti heille kuuluvat etuudet ja palvelut.

Kuten kysyjä toteaa, hän on HE 122/2018 käsittelyn yhteydessä edustaja Veronica Rehn-Kivin (r) kanssa ehdottanut (LA 48/2018 vp) samaa asiaa, josta hän nyt kysyy. Ehdotus hävisi äänestyksessä eduskunnan täysistunnossa. Hallitus ei näe syytä ehdottaa muutoksia asiantilaan, josta eduskunta on hiljattain nimenomaisesti enemmistöllä päättänyt.

Helsingissä 2.10.2019

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen